

Tysvær
kommune

Klimaregnskap Tysvær kommune 2020

Denne rapporten tar for seg klimaregnskap for Tysvær kommune sin egen virksomhet for år 2020.

Utarbeidet av Hogne Nersund Larsen, Dan André Johansen, Henriette Mo Sandberg og Jill Saunders

23. mars 2022

KLIMAREGNSKAP
TYSVÆR KOMMUNE 2020

Illustrasjonsfoto forside: Tysvær kommune

Innhold

1	Introduksjon	4
1.1	Bakgrunn	4
1.2	Introduksjon av klimafotavtrykk	4
1.3	Metode	5
1.4	Om Tysvær kommune	6
1.5	Klimaarbeid i kommunen	6
2	Resultater	8
2.1	Resultater, hovednivå	9
2.2	Sammenligning med fylke	9
2.3	Resultater, detaljert nivå	11
2.4	Utvikling over tid	13
3	Oppsummering	14
Figurer		
Figur 1: Inndeling i scope i følge GHG-protokollen		5
Figur 2: Akسدalvatnet Illustrasjonsfoto: Tysvær kommune		6
Figur 3: Humle på prikkperikum Illustrasjonsfoto: Tysvær kommune		7
Figur 4: Klimafotavtrykk år 2020, fordelt pr. innbygger, tall i kg CO ₂ e (gjennomsnitt)		8
Figur 5: Klimafotavtrykk år 2020, fordelt på hovedkategorier, tall i tonn CO ₂ e		10
Figur 6: Klimafotavtrykk, Tysvær kommune år 2020, detaljert nivå, tall i tonn CO ₂ e		12
Figur 7: Utvikling i klimafotavtrykk, år 2001 til 2020, tall i tonn CO ₂ e		13
Figur 8: Klimafotavtrykk 2020 fordelt på KOSTRA-funksjoner		14
Figur 9: Klimafotavtrykk 2020 fordelt på KOSTRA-innkjøpsarter		15
Tabeller		
Tabell 1: Klimafotavtrykk år 2020 fordelt på hovedkategorier, tall i tonn CO ₂ e		10
Tabell 2: Klimafotavtrykk år 2020, detaljert nivå, tall i tonn CO ₂ e		11
Tabell 3: Utvikling i klimafotavtrykk, år 2001 til 2020, utslipp i tonn CO ₂ e pr. år		13

1 Introduksjon

1.1 BAKGRUNN

Klimagassutslipp fra menneskelig aktivitet er hovedårsaken til den observerte temperaturøkningen fra 1951 til i dag og de observerte klimaendringene verden over. Dette ble slått fast av FN's klimapanel sin siste rapport fra 2021, som fokuserer på den vitenskapelige bakgrunnen for klimaforandringer. Regjeringa mener at den globale oppvarmingen er vår tids kanskje største utfordring. Et første naturlige steg i å iverksette effektiv klimahandling er å måle klimagassutslippene i et såkalt klimagassregnskap. Dette er også motivasjonen i dette dokumentet, hvor et klimagassregnskap for Tysvær kommune er utarbeidet.

Globalt sett er en gjennomsnittsperson ansvarlig for omtrent 7 tonn CO₂-ekvivalenter (CO₂e). Fotavtrykket til en gjennomsnittlig nordmann er omtrent 50 % høyere; 11 tonn CO₂e, og fordeler seg på omtrent 7 tonn CO₂e fra privat forbruk og nær 4 tonn CO₂e fra annet sluttkonsum, hovedsakelig offentlig¹. Offentlig forbruk fordeler seg på kommunal, fylkeskommunal og statlig virksomhet, der dette notat dekker det førstnevnte; kommunal virksomhet.

Norske kommuner og fylkeskommuner har en forholdsvis lang historie med å jobbe med lokal klimahandling, initiert helt tilbake til Lokal Agenda fra Rio-konferansen i 1992. Klimaregnskap ble utviklet med bruk av kommunefordelte data fra SSB tilbake til 1991. Imidlertid var det begrensinger som gjorde at statistikken i 2012 ble nedlagt. Denne er nå startet opp igjen, med forbedringer på visse områder.

1.2 INTRODUKSJON AV KLIMAFOTAVTRYKK

Asplan Viak sin gruppe på energi og miljø i Trondheim, tidligere MiSA – miljøsystemanalyse, så på 2000-tallet behov for forbedret statistikk på klimagassutslipp for kommuner. To behov ble klare; kommuner ønsket en bedre oversikt over egen virksomhet og i større grad å inkludere fotavtryksberegninger, sistnevnte et resultat av mer fokus på miljøkrav i anskaffelser.

På bakgrunn av dette ble Klimakost-modellen utviklet. I utgangspunktet ble Klimakost utviklet som en modell for å beregne komplette klimaregnskap for kommunens egen virksomhet, men har nå også blitt benyttet til å beregne klimafotavtrykk av kommunens innbyggere.

I figur 1 skisserer vi denne utviklingen fra å kun se på direkte utslipp innen en kommune (geografisk perspektiv) gjennom bruk av data fra Miljødirektoratet, til å også vurdere klimafotavtrykk av både egen virksomhet, og samfunnet totalt, med bruk av Klimakost-modellen.

Fokus i denne rapporten er klimafotavtrykket av egen virksomhet i kommunen. Flere moment kan trekkes frem om hvorfor dette er viktig:

- Viktig å «feie for egen dør» og vise at kommunen tar ansvar for egen virksomhet. Synlighet ut mot befolkning er viktig.
- Stor grad av påvirkningspotensial. Det er i hovedsak lettere å gjennomføre tiltak på egen virksomhet enn det er å påvirke næringsliv og privat forbruk.
- Kommuner har en viktig rolle som innkjøper og kan gjennom dette påvirke teknologiutvikling gjennom å stille miljøkrav i anskaffelser.

Dette notat er kun en innledende beskrivelse av analysen, med utvalgte resultat. Klimaregnskap for alle kommuner er lagt på Klimakostportalen, som ligger på www.klimakost.no. Her kan man se på klimaregnskapet på ulike måter:

- Inndelinger i bidrag og tjenester på to ulike detaljgrader.
- Krysskoblinger mellom bidrag og tjenestemråde.
- Tidsserier 2001-2020 (bør benyttes med forsiktighet da det er noe feil i eldre data).
- Sammenligninger av kommune, fylke og nasjonale klimaregnskap.

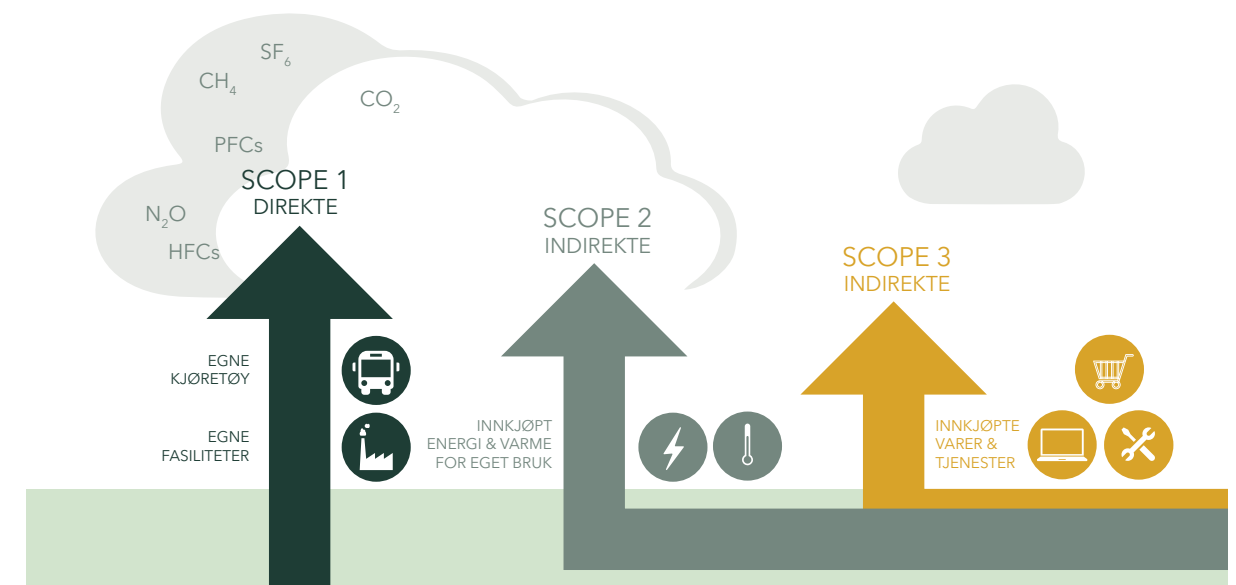
Analysen er ment som et kunnskapsgrunnlag. Altså som et grunnlag for at kommuner skal kunne begynne med sitt klimaarbeid.

1.3 METODE

Klimafotavtrykket til kommunen er modellert med klimakostmodellen². Modellen benytter en kombinasjon av livsløpsanalyse (LCA) for fysiske innsatsfaktorer (i denne analysen energiforbruk) og miljøutvidet kryssløpsanalyse (EEIOA) for økonomiske innsatsfaktorer.

I en miljøutvidet kryssløpsanalyse benyttes utslipp og aktivitetsdata for et standard utvalg næringslivssektorer (SN2007 /NACE rev2) for å beregne utslippene et gitt innkjøp innen hver sektor forårsaker.

Fysiske tall på energibruk og økonomiske tall på innkjøp er begge innhentet via KOSTRA-systemet til SSB³. Bruk av økonomiske innsatsfaktorer – altså hvor mye kommunene kjøper inn av matvarer, undervisningsmateriell, byggematerialer, diverse tjenester, osv. – har vist seg som en god og effektiv måte å få et godt oversiktsbilde av klimafotavtrykket. Begrensingen er at man må benytte sektorsnitt av typen «matvareproduksjon», og er ikke i stand til å skille mellom ulike produkter innen hver kategori. Til dette trengs det mer detaljerte LCA-analyser på element ut over kun energibruk. En klimakostanalyse er derfor ment som en innledende analyse av klimafotavtrykk for å identifisere fokusområder i klimahandlingen.

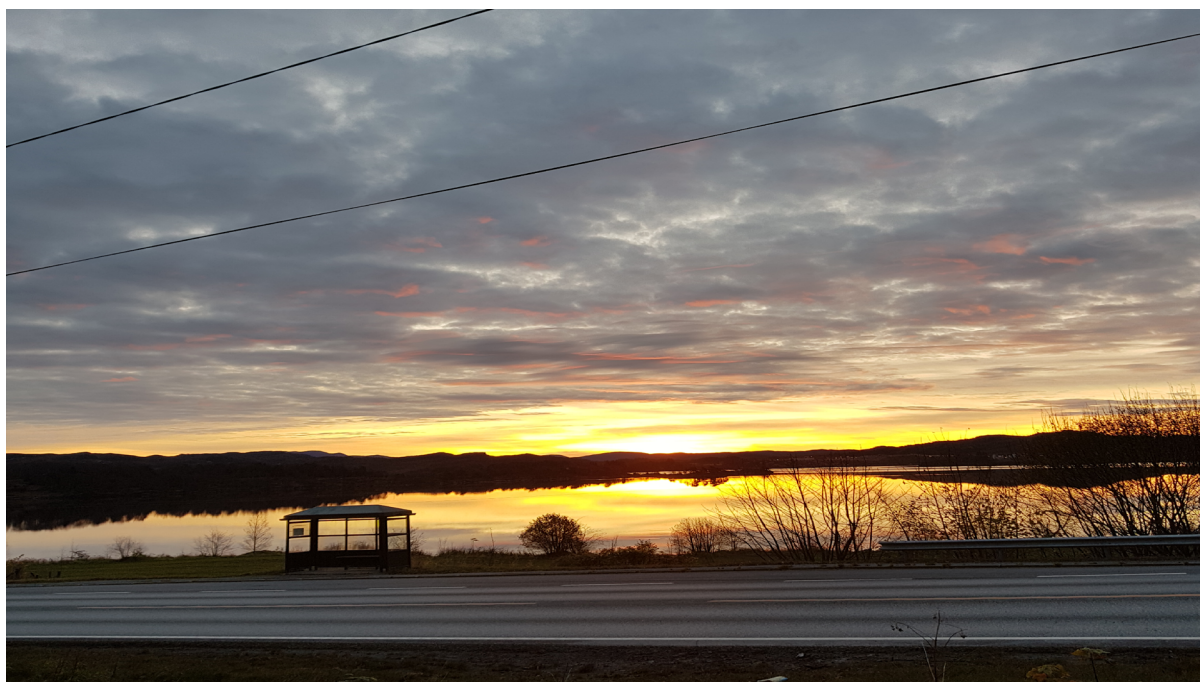

Figur 1: Inndeling i scope i følge GHG-protokollen

¹ Forbruksbasert klimaregnskap for Norge, K. Steen-Olsen, C. Solli og H. Nersund Larsen, Framtiden i våre hender, 13.01.2021

² <http://www.klimakost.no/>

³ <https://www.ssb.no/offentlig-sektor/kostra/>

Figur 2: Aksdalvatnet Illustrasjonsfoto: Tysvær kommune

Figur 3: Humle på prikkperikum Illustrasjonsfoto: Tysvær kommune

1.4 OM TYSVÆR KOMMUNE

Tysvær kommune er sentralt plassert på Haugalandet. Kommunesenteret Aksdal er et kommunikasjonsknutepunkt som binder helårsveien E134 over Haukeli til Oslo sammen med E39, kyststamveien mellom Stavanger og Bergen. Tysvær ligger tett knyttet opp mot Haugesund, og er sterkt integrert i et felles bo- og arbeidsmarked med omkringliggende kommuner. Kommunen har ca 11 300 innbyggere.

De viktigste næringene i kommunen har de siste tiårene vært knyttet til olje- og gass sektoren, med Kårstø-anlegget som en av de største arbeidsplassene på Haugalandet. Det er regulert store areal sentralt plassert i kommunen med tanke på videre næringsutvikling.

Landbruk er også en viktig sektor i kommunen, som sørger for både bosetting, matproduksjon og bevaring av kulturlandskapet. Tysvær kommune har en vakker, vekslende natur hvor mange fjorder river opp landskapet og former en kystlinje på hele 220 km.

1.5 KLIMAARBEID I KOMMUNEN

Kommunestyret vedtok i 2021 planprogram for ny samfunnsdel av kommuneplan. Samfunnsplanen er Tysvørsamfunnet og kommunen som organisasjon sin viktigste overordnede plan. Planen setter mål for hvilket lokalsamfunn en ønsker å ha i 2034, og hvilke strategiske virkemidler kommunen vil bruke for å nå dem.

Tysvær kommune står foran utfordringer som krever at kommunen må tenke og handle smartere og med bedre ressursutnyttelse i tiden fremover. Kommunen vil bruke FNs bærekraftsmål som en ramme for satsinger de neste 12 årene. I planprogrammet er det vedtatt følgende satsingsområder:

- Sammen om en ansvarlig økonomi
- Sammen om en lokal og regional næringsutvikling
- Sammen om en aktiv og inkluderende kommune
- Sammen om en grønnere utvikling

Under «Sammen om en grønnere utvikling» er det videre tre tema som er framhevet og som det skal jobbes videre med:

- Klima- og energigivning utvikling
- Legge til rette for grønne bedrifter
- Fokus på klimaendringene, naturmangfold og naturens økosystemtjenester

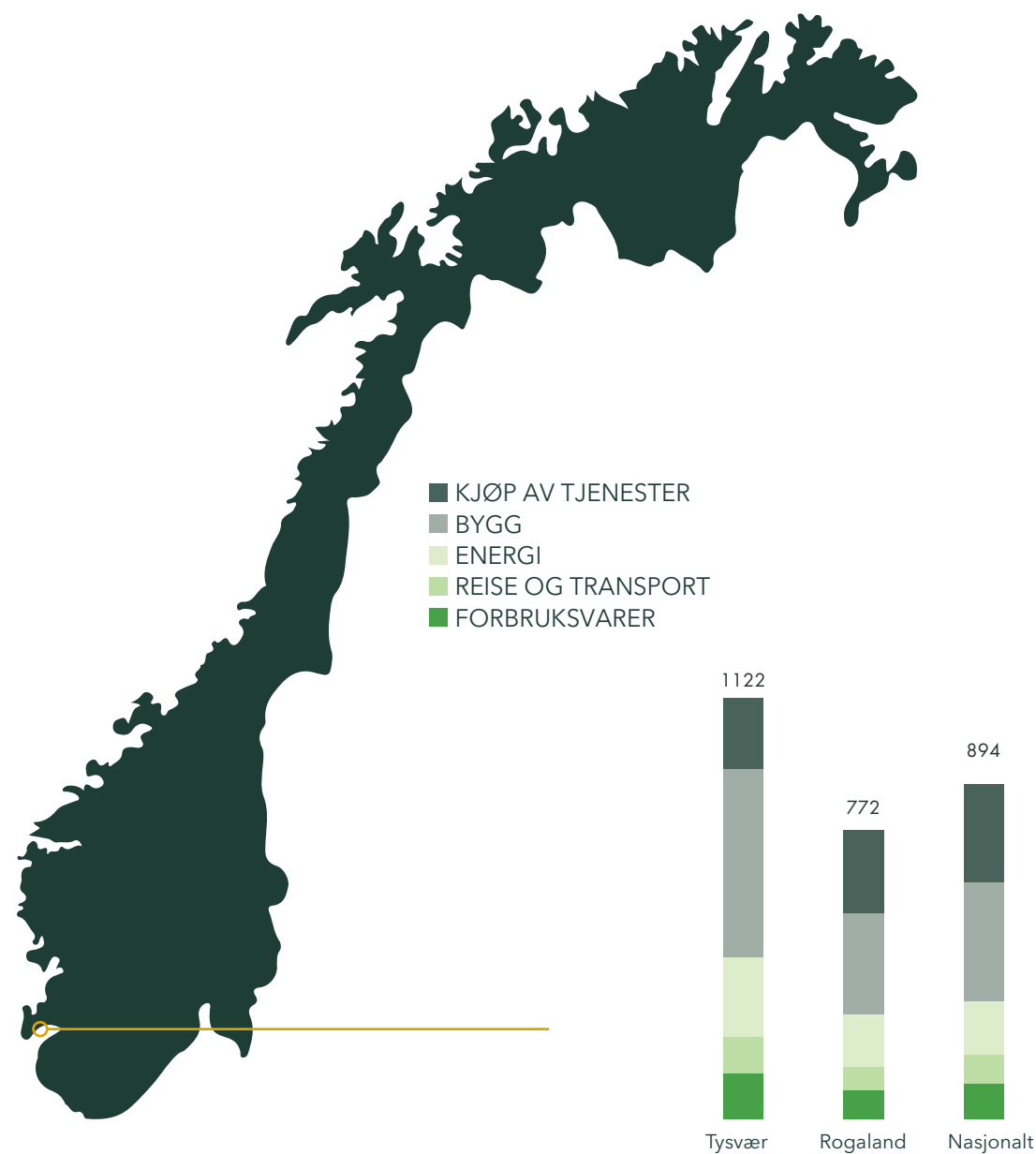
Kommunen har pr. i dag ikke en gjeldene klimaplan, men gjennom planstrategien er det vedtatt at det skal utarbeides en egen klimaplan. Et klimaregnskap for kommunal drift er et god grunnlagsdokument for videre prioritering av tiltak som det vil bli arbeidet videre med i planprosessen. Kommunen har for 2022 laget et enkelt klimabudsjett i Framsikt ⁴, som viser hvordan klimatiltak kan fremstilles i sammenheng med økonomistyring.

Planstrategien legger opp til at klima- og energiarbeid i Tysvær kommune skal være målrettet og helhetlig for å redusere klimagassutslipp og ressursbruk i alle deler av samfunnet. Ambisjonen er å ta i bruk miljøvennlige energi- og transportløsninger i hele kommunen.

Tysvær kommune som både eier og forvalter skal fremme omstilling fra en lineær til en sirkulær økonomi hvor avfall er en ressurs. Det blir viktig å legge vekt på gjenbruk/ombruk og rehabilitering av eksisterende bygningsmasse.

4 <https://framsikt.no/>

2 Resultater

2.1 RESULTATER, HOVEDNIVÅ

Tysvær kommune har som følge av egen virksomhet i 2020 et totalt klimafotavtrykk på 12 411 tonn CO₂-ekvivalenter. Pr. innbygger utgjør dette et klimafotavtrykk på 1 122 kg CO₂e, noe som er 45% høyere enn snittet for fylket (772 kg CO₂e) og nesten 26% høyere enn landsgjennomsnittet (894 kg CO₂e), som illustrert i figur 3.

I tabell 1 og figur 4 er klimafotavtrykket på hovedkategorinivå for Tysvær kommune illustrert. Fra dette kan man finne områder som man må se nærmere på.

Det høyeste bidraget er på 5 548 tonn og stammer fra bygg og infrastruktur. Dette er utslipp knyttet til blant annet drift av eksisterende bygningsmasse, oppføring av nybygg, og bygging av annen infrastruktur som vei, rør, m.m.

Energi og kjøp av tjenester er to andre betydelige bidrag, med henholdsvis 2 338 tonn og 2 085 tonn. Kjøp av tjenester omfatter både private og offentlige tjenester, hvor private barnehager og konsulenttjenester er eksempler på det første, og aktivitet til interkommunale selskaper (IKS) er eksempel på sistnevnte. De to laveste bidragene på hovedkategorinivå er forbruksvarer på 1 358 tonn og reise og transport på 1 082 tonn.

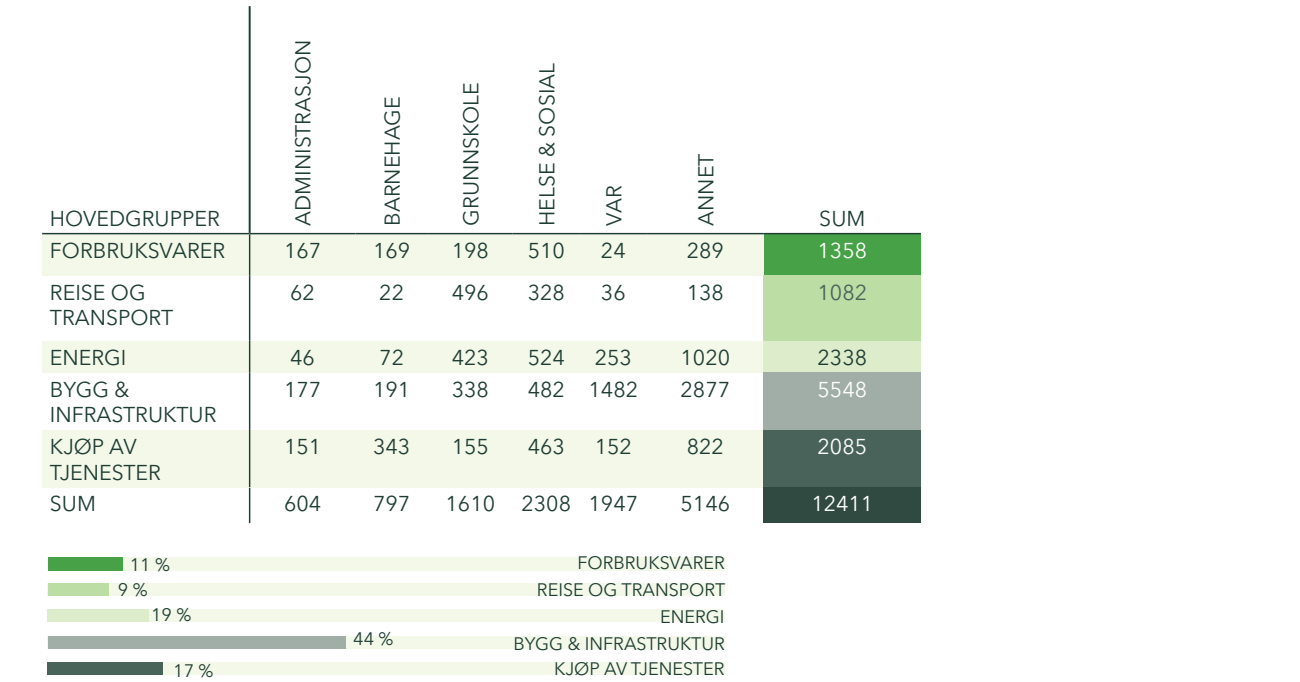
Fordelt på tjenesteområder er det samlekategorien «annet», som inkluderer andre tjenester, som har det høyeste bidraget på nesten 5 146 tonn CO₂e. Denne kategorien har viktige bidrag fra kommunale boliger, samferdsel, kultur, og brann og ulykke. Etter det følger helse og sosial med i underkant 2 308 tonn og vann, avløp og renovasjon (VAR) og er på 1 947 tonn, etterfulgt av grunnskole på 1 610 tonn, barnehage på 797 tonn, og administrasjon på 604 tonn.

2.2 SAMMENLIGNING MED FYLKE

Om man ser vekk fra utslipp knyttet til investeringer ligger Tysvær kommune på et høyere gjennomsnittlig utslippsnivå pr. innbygger enn Rogaland fylke, og omtrent på samme nivå som det nasjonale gjennomsnittet.

Tysvær kommune skiller seg mest ut ved å ha et lavere utslipp pr. innbygger forbundet med kjøp av tjenester (153 kg) sammenlignet med Rogaland (210 kg) og nasjonalt nivå (643 kg), og et høyere utslipp forbundet med energi, henholdsvis 211 kg for Tysvær, 139 kg for Rogaland, og 142 kg for det nasjonale gjennomsnittet. Det høye utslippet fra energikategorien kommer av et høyere forbruk av naturgass.

Figur 4: Klimafotavtrykk år 20202, fordelt pr. innbygger, utslipp i kg CO₂e (gjennomsnitt)

Tabell 1: Klimafotavtrykk år 2020 fordelt på hovedkategorier, utslipp i tonn CO₂e

Figur 5: Klimafotavtrykk år 2020, fordelt på hovedkategorier, utslipp i tonn CO₂e

2.3 RESULTATER, DETALJERT NIVÅ

I tabell 2 og figur 5 er klimafotavtrykket til Tysvær kommune fra 2020 illustrert i mer detalj. Her er for eksempel hovedkategorien forbruksvarer delt inn i materiell (438 tonn), matvarer (451 tonn), adm. tjenester (223 tonn) og inventar og utstyr (469 tonn). For energi dominerer ikke overraskende strøm, beregnet med nordisk el-miks på 126 g CO₂e/kWh.

Hovedkategorien bygg og infrastruktur er dessverre lite videre inndelt i KOSTRA-systemet. Her er derfor kun «annen drift av bygg» skilt ut som et eget bidrag. Dette inkluderer også bidrag fra annen infrastruktur som blant annet vann, vei og avløp. I Klimakost legger man hele klimabidraget til investeringsåret istedenfor å fordele det utover hele levetiden, noe som gjør at investeringer slår betydelig ut i klimaregnskapet. Så selv om det er spesielt høye bidrag innen

hovedkategorien bygg og infrastruktur, er det viktig å være klar over at slike investeringer, over et livsløp, kan være positivt for både klima og miljø. Et par eksempler på dette er blant annet ved bygging av nye kommunale bygg med lav energibruk, og investeringer i VA-nett som bedrer kvaliteten på tjenesten.

Tjenestekjøp fordeler seg på konsulenttjenester (482 tonn), andre offentlige tjenester (265 tonn), andre private tjenester (474 tonn), og bidrag fra IKS og andre særbedrifter (641 tonn).

FUNKSJON	ADMINISTRASJON	BARNEHAGE	GRUNNSKOLE	KOMMUNAL HELSE	PLEIE OG OMSORG	SOSIAL	BARNEVERN	VAR	NÆRMILJØ	KULTUR & IDRETT	KIRKE	SAMFERDSEL	KOMMUNALE BOLIGER	NÆRING	BRANN OG ULYKKE	TJENESTER	INTERKOMMUNALE SAMARBEID	SUM
MATERIELL	38	37	94	21	134	9	4	19	10	55	0	7	8	3	0	1	0	438
MATVARER	16	115	23	3	273	2	1	1	1	13	0	2	1	1	0	0	0	451
ADMINISTRATIVE TJENESTER	61	7	50	8	37	3	3	12	4	14	0	2	13	9	0	0	0	223
REISE OG GODTGJØR.	41	13	56	22	35	3	76	3	7	6	0	2	7	2	0	0	0	273
TRANSPORT	21	9	440	11	149	14	18	33	17	6	0	82	6	3	0	0	0	809
ENERGI/STRØM	46	60	412	35	314	19	5	253	22	56	0	82	202	3	10	0	0	1 519
FJERNVARME	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
FYRINGSOLJE	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
NATURGASS	0	12	11	0	151	0	0	0	0	627	0	0	18	0	0	0	0	819
BIOENERGI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
INVENTAR OG UTSTYR	114	18	82	14	48	1	2	4	6	80	0	1	10	89	0	0	0	469
BYGG OG INFRASTRUKTUR	60	177	286	27	400	3	1	1 449	26	920	18	547	1 238	18	3	0	0	5 173
ANNEN DRIFT AV BYGG	117	14	52	7	34	6	5	33	13	22	46	3	21	0	1	0	0	374
KONSULENTTJENESTER	51	6	32	20	101	2	24	62	21	57	0	38	44	25	1	0	0	482
KJØP FRA ANDRE, OFF.	13	25	41	55	13	2	25	54	4	11	0	18	0	3	1	0	0	265
KJØP FRA ANDRE, PRIVATE	5	295	13	77	60	0	0	6	0	5	0	5	1	8	0	0	0	474
KJØP FRA ANDRE, IKS, KF	20	11	18	1	11	22	0	19	2	5	0	0	19	21	492	0	0	641
SUM	604	797	1 610	301	1 759	87	162	1 947	134	1 876	64	790	1 587	185	508	1	0	12 411

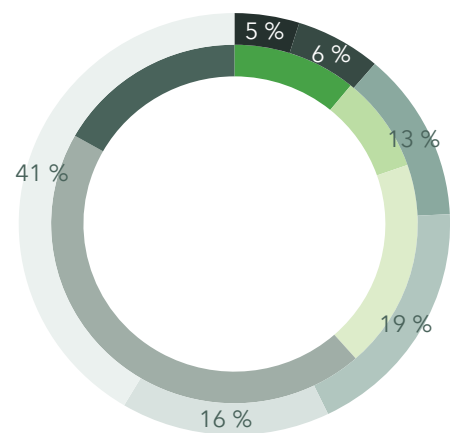
Tabell 2: Klimafotavtrykk år 2020, detaljert nivå, utslipp i tonn CO₂e

3 Oppsummering

Tysvær kommunes totale klimafotavtrykk fra egen virksomhet var i 2020 på 12 411 tonn CO₂-ekivalenter.

Dette er en oppgang på omtrent 3,5% både fra 2019 (11 982 tonn) og 2018 (11 988 tonn), til tross for effekten av COVID-19 og bruk av lavere utslippsfaktorer. Sammenlignet med 2017 (13 413 tonn) er det derimot en nedgang på omtrent 7,5%. Den manglende nedgangen i perioden 2018-2020 skyldes i hovedsak investeringer.

Om man ser bort fra investeringene har det vært en reduksjon på nesten 17% fra 2019 og

■ Administrasjon 5% ■ Barnehage 6%
■ Grunnskole 13% ■ Helse & Sosial 19%
■ VAR 16% ■ Annet 41%

Figur 8: Klimafotavtrykk 2020 fordelt på KOSTRA-funksjoner

De **TRE TJENESTEOMRÅDENE** med størst bidrag til klimafotavtrykket:

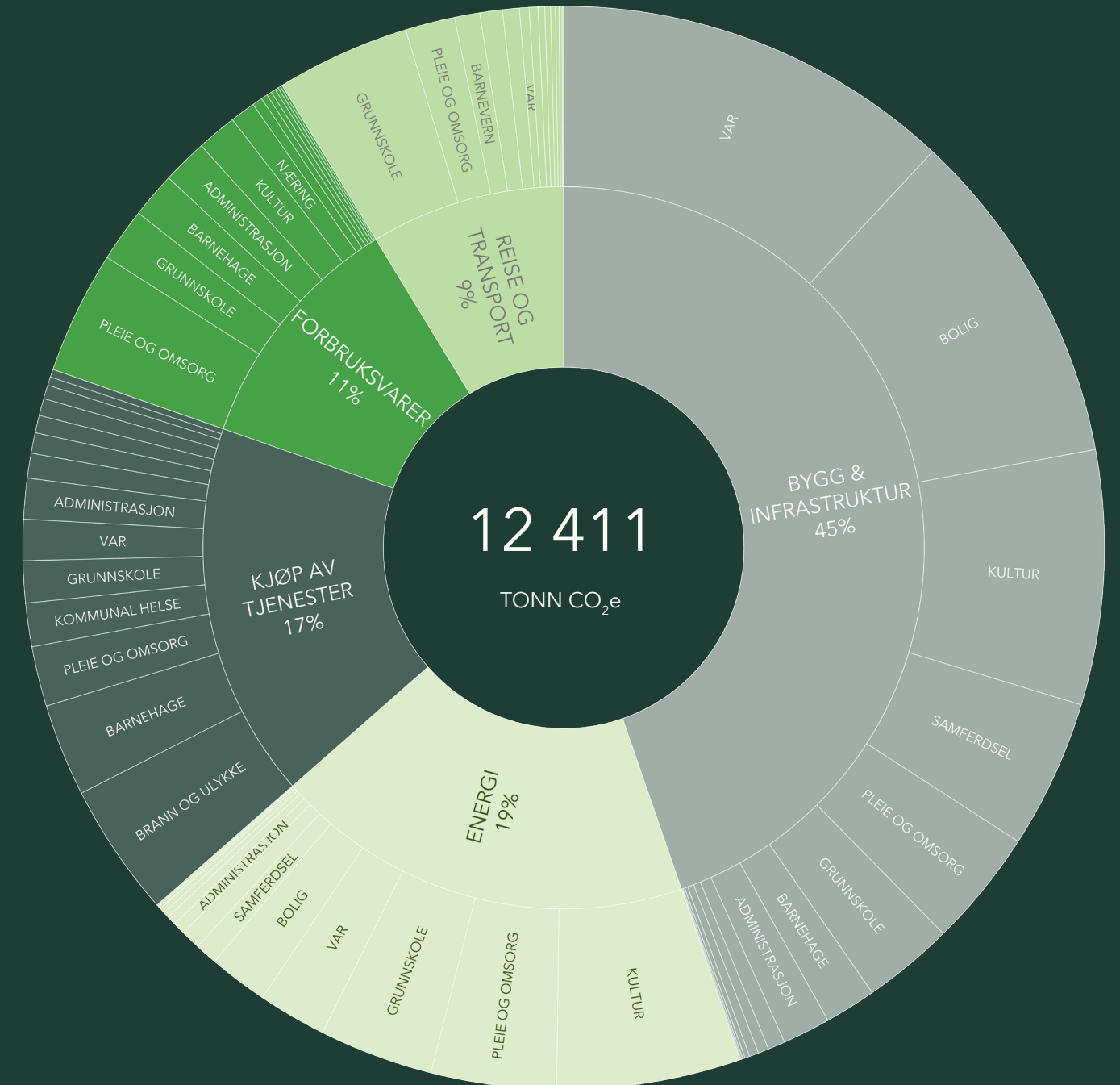
- 1 HELSE OG SOSIAL;
- 2 VANN-, AVLØP- OG RENSEANLEGG; OG
- 3 GRUNNSKOLE.

15% fra 2018. Det er i hovedsak kategorien bygg og infrastruktur det største utslippet knyttet til investeringer stammer fra.

I Klimakost-verktøyet legges hele klimabidraget fra en investering til året investeringen gjøres, ettersom det er da man fastsetter teknologi og materialvalg, i stedet for å fordele avtrykket på levetiden til investeringen. Dette fører til at investeringer slår tydelig ut på klimaregnskapet til virksomheten.

Om man tar med investeringene på hovedkategorinivå i 2020, kan man se at bygg og infrastruktur sto for nesten 45% av de totale klimagassutslippene, mens energi sto for omtrent 19%, kjøp av tjenester for nesten 17%, forbruksvarer for i underkant av 11%, og reise og transport sto for omtrent 9%.

Tjenestekjøp og reise og transport er i hovedsak scope 3-bidrag gjennom innkjøp av varer og tjenester. Dette er bidrag hvor kommunen kan påvirke klimabidragene ved å innarbeide gode rutiner for å stille klima- og miljøkrav i sine anskaffelser.

Figur 9: Klimafotavtrykk 2020 fordelt på KOSTRA-innkjøpsarter

Vedlegg 1: Kategoriseringer innkjøp

HOVEDKATEGORI	UNDERKATEGORI	DETALJERT KATEGORI
FORBRUKSVARER	Materiell	Kontormateriell Undervisningsmateriell Medisinsk forbruksmateriell Medikamenter Matvarer Annet forbruksmateriell/råvarer og tjenester
	Matvarer	Matvarer
	Inventar og utstyr	Inventar og utstyr
REISE OG TRANSPORT	Reiser og godtgjørelser	Opplæring og kurs Utgifter og godtgjørelser for reiser, diett, bil o.l. som er oppgavepliktige Andre oppgavepliktige godtgjørelser
	Transport	Transportutgifter og drift av egne transport- midler Kjøp, leie og leasing av transportmidler
ENERGI	Energi/Strøm f.o.m. 2013	Energi/Strøm f.o.m. 2013
	Fjernvarme	Fjernvarme
	Fyringsolje	Fyringsolje
	Naturgass	Naturgass
	Bioenergi	Bioenergi
BYGG OG INFRASTRUKTUR	Bygg og infrastruktur	Leie av lokaler og grunn Vedlikehold og byggetjenester Grunnerverv
	Annen drift av bygg	Kjøp av eksisterende Serviceavtaler og reparasjoner Materialer til vedlikehold Renhold, vaskeri- og vaktmestertjenester
KJØP AV TJENESTER	Konsulenttjenester	Konsulenttjenester
	Kjøp fra andre, offentlige	Fra staten Fra fylkeskommuner Fra kommuner
	Kjøp fra andre, private Kjøp fra andre, IKS og særbedrifter	Kjøp fra andre, private Kjøp fra IKS der kommunen/ fylkeskommunen selv er deltager Fra egne særbedrifter

Vedlegg 2: Kategoriseringer tjenesteområder

HOVEDKATEGORI	UNDERKATEGORI	DETALJERT KATEGORI
ADMINISTRASJON		100 Politisk styring 110 Kontroll og revisjon 120 Administrasjon 121 Forvaltningsutgifter i eiendomsforvalt. 130 Administrasjonslokaler 170 Årets premieavvik 171 Amortisering av tidligere års premieavvik 172 Pensjon 173 Premiefond 180 Diverse fellesutgifter 190 Interne serviceenheter
BARNEHAGE		201 Førskole 211 Styrket tilbud til førskolebarn 221 Førskolelokaler og skyss
GRUNNSKOLE		202 Grunnskole 213 Voksenopplæring 214 Spesialskoler 215 Skolefritidstilbud 222 Skolelokaler 223 Skoleskyss
HELSE & SOSIAL	Kommunal helse	232 Forebygging, helsestasjons og skolehelsetj, 233 Annet forebyggende helsearbeid 241 Diagnose, behandling, re-/habilitering
	Pleie og omsorg	234 Aktivisering og servicetj., eldre, funksjonsh. 253 Pleie, omsorg, hjelp, rehabilitering i institusjon 254 Kjernetjenester, pleie, omsorg, hjemmeh. 255 Medfinansiering somatiske tjenester 256 Akutthjelp helse- og omsorgstjenesten 261 Institusjonslokaler
	Sosial	242 Råd, veiledning og sosial forebyggende arbeid 243 Tilbud til personer med rusproblemer 265 Kommunalt disponerte boliger 273 Kommunale sysselsettingstiltak 275 Introduksjonsordningen 276 Kvalifiseringsordningen 281 Økonomisk sosialhjelp
	Barnevern	244 Barneverntjeneste 251 Barneverntiltak i familien 252 Barneverntiltak utenfor familien

HOVEDKATEGORI	UNDERKATEGORI	DETALJERT KATEGORI
VAR		340 Produksjon av vann
		345 Distribusjon av vann
		350 Avløpsrensing
		353 Avløpsnett/innsamling av avløpsvann
		354 Tømming av slamavskillere, septiktanker o.l.
		355 Innsamling av husholdningsavfall
		357 Gjenvinning og sluttbeh. av husholdningsavfall
ANNET	Nærmiljø	300 Fysisk tilrettelegging og planlegging
		301 Plansaksbehandling
		302 Bygge- og delesaksbehandling og seksjonering
		303 Kart og oppmåling
		304 Bygge og delesaksbeh., ansvarsrett, utlippstil.
		305 Eierseksjonering
		335 Rekreasjon i tettsted
		360 Naturforvaltning og friluftsliv
		365 Kulturminnevern
	Kultur	370 Bibliotek
		373 Kino
		375 Muséer
		377 Kunstformidling
		380 Idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg
		381 Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg
		383 Musikk- og kulturskoler
		385 Andre kulturaktiv., tilskudd kultur/idrettsbygg
		386 Kommunale kulturbygg
	Kirke	390 Den norske kirke
		392 Andre religiøse formål
		393 Kirkegårder, gravlunder og krematorier
	Samferdsel	330 Samferdselsbedrifter/transportiltak
		332 Kommunale veier, miljø/trafiksikkerhet, parkering
		333 Kommunale veier, nyanlegg, drift og vedlikehold'
		334 Kommunale veier, miljø og trafiksikkerhetstiltak'
	Bolig	265 Kommunalt disponerte boliger
		283 Bistand etablering og opprettholdelse egen bolig
		315 Boligbygging og fysiske bomiljøtiltak
	Næring	320 Kommunal næringsvirksomhet
		321 Konesjonskraft, kraftrettigheter og annen kraft for videresalg
		325 Tilrettelegging og bistand for næringslivet
		329 Landbruksforvaltning og landbasert næringsutvikling
	Brann og ulykke	338 Forebygging av branner og andre ulykker
		339 Beredskap mot branner og andre ulykker
	Tjenester utenfor komm. ansv.	285 Tjenester utenfor ord. kom. ansvarsområde
	Interkommunale samarbeid	290 Interkommunale samarbeid (§27- samarbeid)